

Vergaderjaar 2023–2024

33 652

Spoorbeveiligingssysteem European Rail Traffic Management System (ERTMS)

Nr. 91

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 7 februari 2024

De vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat over de brief van 9 november 2023 inzake de Negentiende voortgangsrapportage van het Programma ERTMS (European Rail Traffic Management System) over de eerste helft van 2023 (Kamerstuk 33 652, nr. 90).

De Staatssecretaris heeft deze vragen beantwoord bij brief van 6 februari 2024. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Tjeerd de Groot

Adjunct-griffier van de commissie,
Wiendels

Vraag 1

Op pagina 2 van uw brief staat dat u het mogelijk wilt maken dat er op het eerste baanvak/de eerste baanvakken kan worden geschakeld tussen de oude beveiliging en ERTMS, maar is dit technisch haalbaar en gebeurt dit in andere landen ook al in de praktijk?

Antwoord 1

Ja, de oplossing om te schakelen tussen oude beveiliging en ERTMS is technisch haalbaar en wordt in sommige landen toegepast in de praktijk. De externe commissie die is geraadpleegd voor de second opinion stelt in haar rapport dat bijvoorbeeld in Denemarken de eerste baanvakken schakelbaar zijn gemaakt en dat deze oplossing ook in Engeland is gebruikt.

De second opinion commissie adviseert om op het eerste baanvak/de eerste baanvakken het schakelen tussen de oude en nieuwe systemen mogelijk te maken. Dit kan het risico op langdurige hinder verkleinen. In de voortgangsrapportage van het programma ERTMS is echter vermeld dat voor de Nederlandse situatie het schakelen tussen systemen is overwogen, maar is afgefallen, omdat er in de specifieke situatie van het proefbaanvak te veel risico's en kosten aan deze oplossing waren gekoppeld. Op dit moment houdt de programmadirectie ERTMS samen met de sectorpartijen de ingebruikname van ERTMS op de eerste baanvakken nogmaals goed tegen het licht. Daarbij wordt opnieuw naar de haalbaarheid van de door de commissie aanbevolen technische oplossing gekeken, en ook naar alternatieven zoals het verplaatsen van het proefbedrijf ERTMS.

Vraag 2

Op pagina 4 van uw brief staat dat u toe wilt werken naar een meer ontwikkelgerichte, lerende aanpak waarbij er onder andere wordt gesproken over tranches, is dit ook geadviseerd vanuit de commissie van experts?

Antwoord 2

Nee, de commissie van de second opinion heeft dit niet concreet geadviseerd. Wel wordt vastgesteld dat een herziening van de huidige aanpak van het programma ERTMS nodig is, omdat de commissie oordeelt dat Nederland de implementatie van ERTMS te optimistisch inziet. Volgens de huidige planning worden te veel baanvakken tegelijkertijd in dienst gesteld. Er mist een opzet waarin het programma ervaring opbouwt. Door klein te beginnen met de ERTMS-uitrol kan er geleidelijk ervaring opgedaan worden en kan vervolgens worden gezien hoe opschaling mogelijk is.

De commissie van de second opinion adviseert daarbij om de scope van de eerste baanvakken te bevroren. Dit geeft stabiliteit en focus. De commissie van de second opinion heeft niet geadviseerd hoe om te gaan met technologische ontwikkelingen op de langere termijn. Het voornemen om te werken met een ontwikkelgerichte en lerende aanpak betreft een aanvulling op het rapport. Door te werken met tranches is het mogelijk om slimme keuzes te maken tussen het minimaal renoveren van de bestaande systemen en het maximaal investeren in nieuwe technologie, aansluitend bij de Europese specificaties. Dat maakt het bovendien mogelijk om te leren van eerdere tranches en de aanpak doorlopend te verbeteren. Dit vanuit het idee dat met verloop van tijd de uitrol sneller en goedkoper zou moeten kunnen. Voor elke tranche wordt vervolgens conform het advies van de commissie de scope bevroren.